

ДО

ЧЛЕНОВЕТЕ НА ОБЩОТО СЪБРАНИЕ НА

НЧ „ПРОФ. Д-Р АС. ЗЛАТАРОВ 1927“ – с. СМИЛЯН

ПОКАНА

за участие в годишно отчетно общо събрание
на НЧ ”Проф.д-р Асен Златаров-1927”- с. Смилян

На основание:чл.14 (1) , т.1, т.2, т.3, т.5, т.6р т.7,т.8 от Закона за народните читалища, чл. 15 от ЗНЧ и чл.26 от Устава на организацията и Решение № 2 от Заседанието на ЧН от 13.02.2020 г. и в съответствие с чл. 15 от ЗНЧ, ЧИТАЛИЩНОТО НАСТОЯТЕЛСТВО, и във връзка с влязла в сила заповед на Министъра на здравеопазването от 13.03.2020 г. за провеждане на масови събирания на открито и на закрито, **променя датата за свикване годишно отчетно общо събрание (ООС) на 24.06. 2020 г. от 17:00 ч** в зала на Посетителски информационен център в сградата на читалището на адрес ул. „Бреза“ 18. Събранието ще се проведе при следния

ДНЕВЕН РЕД

1. Приемане на отчет за изпълнение на Програмата за дейността на организацията през 2019 г.
2. Приемане на отчет за приходите и разходите и на финансов отчет за 2019 г.
3. Приемане на Програма за дейностите и на прогнозен бюджет за 2020 г.
По точки 1.,2 и 3 докладва – Илия Годев, Секретар
4. Приемане на доклад на Проверителната комисия за периода 22 март 2019 г.– 16 март 2020 г.
Докладва: Мария Георгиева, Председател на ПК
5. Други

С. Смилян,

10.06.2020 г.

Председател:

/Г. Атанасова/

ОТЧЕТ

За изпълнението на Програма за дейности на НЧ „Проф. д-р Ас. Златаров 1927“ – с. Смилян за 2019 г.

Цел на дейностите на НЧ „Проф. д-р Ас. Златаров 1927“ – с. Смилян през 2019 г. бе утвърждаването на читалищната институция като общностен център не само в културно-просветно отношение, но и в контекста на съвременните изисквания на общността.

Настоящият отчет следва приоритетите, залегнали в програмата за дейности за 2019 г.

Приоритет 1: Оперирание и управление на Посетителски информационен център при читалището.

Създаденият през 2007 г. Посетителски информационен център е важен инструмент за осъществяване на образователни и екологични инициативи на местната общност, както и за осигуряване на адекватна информация за културата, историята, традициите, забележителностите и атракционите в с. Смилян и в района на Горното поречие на р. Арда. Той е единственият целогодишно работещ център за туристическа информация за посетителите в тази туристическа локация, обстоятелство важно поради разположението му на подхода към другите населени места в нейните граници. Предоставянето на информационни услуги е безплатно за туристите и се осъществява от служителите в читалището. Залата за обучения в Посетителски информационен център се превърна в ефективен инструмент за предоставяне на образователни услуги, свързани с екология, биоразнообразие в Родопите и за провеждане на практически образователни ателиета по теми, свързани с българските традиции – направа на мартеници, на великденски хлябове и шарене на яйца, подготовка на украса за почитания от селото Гергьовден като празник на лечебните качества на водите в района, на изучаване, разпознаване и правилно събиране на диворастящи билки и цветя и тяхната символика в различните обредни традиции в района, както и на практически модели за минимализиране на замърсяването и обема на органични отпадъци, изхвърляни от домакинствата, залегнали в информационната кампания, част от проекта на Кметство – с. Смилян, финансиран от Общински фонд за местни инициативи, партньор в който е читалището. Центърът е логистичен център за провеждането на двете основни събития в годишния календар на селото – Фолклорен събор „Изворен глас“ през м. юни и Празникът на Смилянския фасул през м. октомври.

Приоритет 2: Оперирание и управление на Етнографска сбирка „Смилянски фасул и традиционни родопски терлици“ при читалището.

Разположената на втория етаж в сградата на читалището Етнографска сбирка „Смилянски фасул и традиционни родопски терлици“ се утвърди като един от най-посещаваните туристически обекти в района на Горното поречие на р. Арда наред с пещера „Ухловица“ и НКЦ „Агушеви конаци в с. Могилица“. Тя е и мястото, където гости и посетители на селото получават информация за историята, поминъчните и културните традиции на селището. През 2018 г. е посетена от 3 165 човека, като приходите от информационно образователни беседи, изнесени в нея възлизат на 80 % от реализираните собствени приходи от читалището. За насърчаване посещаемостта от живеещите в Смолянска община, периодично обявявахме дни с безплатен достъп по време на ученическите ваканции, както и на датите на част от националните празници – 3 март, 6 и 22 септември, и на 27 септември – Световен ден на туризма.

Приоритет 3: Сътрудничество с други читалища от района и страната при реализиране на инициативи за опазване, представяне и популяризиране на наследството на региона.

В рамките на този приоритет основните дейности бяха свързани с подготовка и участие на самодейните състави в международни, национални и регионални фолклорни конкурси и събори:

НЧ „Проф. Асен Златаров-1927” – с. Смилян

п.к. 4770 с. Смилян, ул. „Бреза” 18; тел.: 08979961519; ел. поща: chitalishte_smilyan@mail.bg

Международен фолклорен фестивал „Приморска перла“ – Китен и Царево – през м. септември; организиране, провеждане и участие в VII издание на ФС „Изворен глас“ – с. Смилян 22.06.; II Национален фолклор събор „С песните на Георги Чилингиров“ – с. Полк. Серафимово; Национален събор на народното творчество животновъдството – Рожен 2019 – м. юли; Фолклорен фестивал „С бабините гозби“ – с. Сталево, Община Димитровград – 31.08.; I-ви празник на надницата с боба – с. Житница, Община Калояново – 6-7 септември; Фестивал на киселото мляко в с. Момчиловци през септември 2019 г.; От участията си в тези събития съставите на читалището се завърнаха с призови места и почетни грамоти. Тук е мястото да благодарим за подкрепата на Община Смолян, която по транспортните разходи за участието на самодейните състави в част от конкурсите. Принос към опазването на традиционната култура и знанието за ползването на диворастящи билки в региона има Фестивалът на дивите цветя в Родопите, чийто съорганизатор и основен координатор е читалището. През 2019 г. в него с над 15 различни ателиета, събития и инициативи в периода 20.06.-30.06. се включиха читалища и организации от 7 населени места – Смилян, Могилица, Киселчово, Арда, Горна Арда, Сивино и Момчиловци. Традиционният концерт „Таланти от различни поколения“ в навечерието на ФС „Изворен глас“ – Смилян даде сцена за изява на изпълнители и формации от различни възрасти и групи от Смилян. В рамките на концерта детската формация при Клуб „Хоро „Смиляна“ – представи празнични танци за Гергьовден и Еньовден“. Голям интерес и участие предизвика поредицата инициативи, посветени на водите и Гергьовден. През м. април читалищната библиотека проведе серия срещи на деца и баби и дядовци, по врем на които възрастните разказваха за обичая Гергьовден от годините на тяхното детство. ООписанията на специалните обредни хлябове и пити, приготвяни за този ден и специфичната им украса в допълнение на интересните факти за местни изворни води определиха акцента на честването на празника през 2019 г. – конкурс за най-красиво украсена съобразно традицията и най-вкусна гергьовска пита. Наред с него запазахме и забавно-състезателният конкурс „С менци за вода“ – за най-бърз водоносец при изворите на лековитите води в месността „Дупка“ и за най-красиво украсени менци, съгласно фолклорно-обредната традиция. В периода м. февруари – м. май читалището бе част от ателиетата „Хлябове в обредните традиции на Родопите – за коледа, за Тодоровден, за Великден, за Гергьовден, за сватба и за тъжни поводи, хлябове с тиква и с фасулено брашно, в рамките на партньорския си ангажимент по едноименния проект на СНЦ „Артел 13“ – Киселчово.

Приоритет 4: Европейска година на наследството 2020.:

1. Учреденият през 2018 г. Клуб „Задявки” към читалището, чиято дейност е насочена към запазване и представяне на автентичния родопски диалект посредством занимания с деца за натрупване на лексикален запас народопски диалект от участниците, подготовката и представянето на сечове на родопски диалект (Благолаж 2019 – Габрово, ФС „Изворен глас“ – Смилян, Рожен 2019, Сталево – Община Димитровград, с. Житница – общ. Калояново, Фестивал на Киселото мляко, Фестивал „Забренено за възрастни“ – Смолян, с. Мезек- общ. Свиленград, Празник на гр. Рудозем, Празника на смилянския фасул и коледния благотворителен концерт) и на мини-куклен спектакъл на родопски диалект, в рамките на проект „Дятещи впрегалки и старски напеналки“, реализиращ се от читалището и финансиран от ОФ „Пловдив 2019“..

2. Популяризиране на живите традиции в селата от региона чрез продуциране на фото-изложба „Села: памет и живи традиции във фотообектива“, представени в 32 фотоса, анотирани на български и английски език и показването ѝ в 7 населени места – Широка Лъка, Смолян, Велико Търново,

Смилян, Могилица, Киселчово, Пловдив, Бургас. Партньори по този проект са ни Община Смолян, РИМ-Смолян и РЕМ-Пловдив.

Приоритет 5: Социално предприемачество – реализация на информационно-образователни семинари в подкрепа на земеделски производители от селото и района съвместно с Примола ЕООД- Смолян.

И през 2019 г читалището продължи да реализира информационни и образователни инициативи в партньорство с „Примола ООД“ – Смолян в подкрепа на местни земеделски производители, по теми свързани с регистрация на площи и животни за директни плащания, грижа за овощни насаждения, сертификация на био-продукти, Регламент на ЕО за „планински продукт“. През м.май финализирахме разговорите по договарян предлагането на смилянски фасул в магазинната мрежа на веригата и участвахме в специално заснетия кратък рекламен филм за представяне на специфичната местна практика на отглеждането на тази култура. Оказахме логистична подкрепа за учредяване на Кооператив на производителите на Смилянски фасул и участвахме в процеса на подготовка на заявлението за защитено географско означение за произход.

Приоритет 6: Форум „Общностни инициативи” съвместно с Община Смолян, платформа АГОРА, за устойчиви решения за минимизиране на органичните отпадъци чрез тяхното оползотворяване в дейности по озеленяване и перма земеделие.

В продължение на инициативите за екологично образование, през 2019 г. читалището се включи като партньор на Кметство – с. Смилян в рамките на подкрепения от Общински фонд за местни инициативи проект „Благоустройство на парковото пространство за демонстрация и прилагане на екологични и здравословни практики“ целящ да намали практикуването от населението на Смилян изгаряне на растителните отпадъци при пролетно и есенно почистване на земеделски площи и дворни пространства. Читалището подготви и реализира онлайн информационна кампания за алтернативно освобождаване от растителните отпадъци в домакинствата посредством компостиране и използването им за перма земеделие. Кампанията беше реализирана чрез поредица от публикации на ФБ страницата на читалището и тази на Кметство – с. Смилян и провеждане на демонстрационни занятия за прилагане на перма-земеделие.

Безопасност на населението. Въпреки организираната и внесена в ОБА –Смолян подписка за гарантиране безопасността на жителите посредством поставяне на физически ограничители на скоростта на МПС в рамките на населеното място (тип „легнали полицаи“), все още няма реално поставени такива. Проблемът беше поставен остро от жителите на Смилян пред всички политически партии по време на кампанията за местни избори 2019, наред с липсата на изграден тротоар за придвижване на пешеходци от ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“ до изхода от селото в посока гр. Рудозем и местност „Дупка“, участък използван масово от туристи и жители на селото за разходка, е реален и доведе през м. ноември 2019 г. до трагичен инцидент - прегазване на пешеходец в участъка между стоянка на граничен пост и входа на кв. Долен Смилян. Проблемът може да намери решение единствено със съдействието на Община Смолян, от чиито компетенции е организацията на движението в населените места на нейна територия. Пак от нейните компетенции е възлагане на проектиране за изграждане на тротоар в горесцитирания участък през 2019 г. и придвижване на средства за изграждането му в бюджета на Община Смолян за 2021 г.

Благотворителна кампания „Да помогнем на Радина и Денислав от Смилян“ за набиране на средства за лечението на де деца от Смилян в чужбина. Читалището стана инициатор на кампанията, стартираше в края на м. ноември 2019 г., която е подкрепена от Кметство с. Смилян и от ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“, като в първия и етап през м. декември организира 2 благотворителни концерта и осигури широка публичност за необходимата подкрепа за двете семейства в борбата им за достоен живот на двете деца. Кампанията предизвика невиджана през последните две десетилетия за селото вълна на солидарност, която излезе извън границите на населеното място и в нея се включиха институциите Община Смолян, организации, предприятия и хора от други общини и населени места в страната. Първият етап успя да събере 12 912 лв, достатъчни за покритие разходите за първия от 6 рехабилитационни курса за децата в клиника в чужбина. През 2020 г. стартирахме втори етап на кампанията – през януари организахме турнир по тенис на маса съвместно с ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“ и СКТП „Орфей“ – Смолян, през февруари изработване на мартеници и пролетни картички от деца и родители за благотворителни разпродажби, а през март 2020 г – благотворителен кулинарен конкурс.

Кампанията показва, че хората от общността разпознават читалището като общностен център, към който могат да се обръщат за решаване на проблеми, да предлагат решения и да получат подкрепа при тяхното реализиране.

Приоритет 6: Участие в дейности за неформалнообразование и обучение:

Проекти по Програма Еразъм+ - като модел за устойчиво общностно развитие и в обучението на обучителите.

През м. април 2019 г. представител на читалището взе участие в обучение за младежки работници в Свалов, Швеция на тема „Аспекти на равнопоставеността на половете измерения в личностното и в кариерното развитие на младите хора“ съвместно с представители на Косово, Черна Гора, Полша, Украйна, ОАЕ, Ливан, Швеция.

През м. ноември Секретарят на читалището беше поканен да води обучителен и мотивационен семинар за младежи по проект „Социално предприемачество: Младежка енергия в полза на уязвими групи от общността“ на гръцката организация “PRAXIS” в Солун, заедно с представители от Македония, Румъния, Латвия, Италия, Испания, Полша и Гърция., надграждайки партньорството с организацията от съвместното обучение проведено през м. ноември 2018 г.

През 2019 г. читалището се регистрира като доставчик на образователни услуги по проект „Твоят час“ на МОН и сключи два договора а за провеждане на занимания по интереси с ученици от ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“ с. Смилян:

За периода м. януари – м. май 2019 г. - организиране и провеждане на занимания по интереси „Клуб „Театрално студио“;

За м. ноември 2019 г. – м. май 2020 г. организиране и провеждане на занимания по интереси „ФАНАСТИЧЕН СВЯТ“, в тематична област “Технологии, подобласт „Развитие на въображението –

НЧ „Проф. Асен Златаров-1927” – с. Смилян
п.к. 4770 с. Смилян, ул. „Бреза” 18; тел.: 08979961519; ел. поща: chitalishte_smilyan@mail.bg

моделиране, творчество, игра и памет“ с общ брой часове 40 и участници от начален етап от III-ти и IV-ти клас, общо 16 ученици „Твоят час“ на МОНана доставчик.

В заключение можем да оценим 2019 г. като успешна за работата на организацията, с нови направления в дейностите, но и със сериозни предизвикателства. Ще продължим да търсим решения на предизвикателствата и през 2020 г., разчитайки на подкрепата на членовете, партньорите и съмишлениците ни.

с. Смилян,

Изготвил:

02.03.2020 г.

Илия Годев, Секретар

Одобрил:

.....
Г. Атанасова,
Председател

ПРОГРАМА

за дейността на НЧ „Проф. д-р Асен Златаров – 1927” с. Смилян за 2020 г.
приета с Решение №1 на ЧН на заседанието му на 06.11.2019 г.

№	Дейности	срок
1.	Библиотеката гостува в училището – презентация на творчеството за деца на Дамян Дамянов по повод 85 год от рождението на писателя и поета. Приказката „Вълшебното камъче“ и ателие за рисуване върху камък в библиотеката.	17 януари 2020
2.	Подготовка и представяне на обичая „Сечковден“ от Клуб „Задявки“ при читалището	20 януари – 2 февруари 2020
3.	Творчески обмен с НЧ „Изгрев 1921“ – с. Мезек – представяне на родопска сватба в танцова хореография от Клуб „Хоро „Смиляна“ и ГИПФ	1-2 февруари 2020
4.	147 години от обесването на Васил Левски – паметна вечер с учениците от III и IV клас от ОУ в Смилян	19.02 2020
5.	Работилница за ръчно изработване на родопски мартеници от вълна, рисунки и картички заедно с ученици от ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“ - Смилян.	20.02.2020. – 27.02.2020
6.	Честване деня на самодееца – представяне на фотоизложба „Села: памет и живо наследство във фотообектива“	1.03.2020
7.	Съвместен благотворителен мартенски базар с ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“ – Смилян на изработените мартеници, рисунки и картички от децата.	1.03.2020
8.	Освобождението в творчеството на Иван Вазов презентации, рецитали, викторини по повод 170 години от рождението на Иван Вазов	3.03 - 27.06.2020
9.	Подготовка и представяне на Клуб „Задявки“ за популяризиране на родопския диалект на конкурс „Разказвачи на истории на родопски диалект“ в рамките на Изворен глас 2020, Фестивал „С бабините гозби“ в с. Сталево, Община Димитровград, Фестивал на киселото мляко – Момчиловци	Февруари, май, юни, август, септември, октомври, декември 2020
10	Образователни инициативи за отбелязване Годината на растителното здраве на ЮНЕСКО, свързана с	юли, август, октомври, ноември

НЧ „Проф. Асен Златаров-1927” – с. Смилян

п.к. 4770 с. Смилян, ул. „Бреза” 18; тел.: 08979961519; ел. поща: chitalishte_smilyan@mail.bg

	опазването на дивите растения и здравето на селскостопанските култури – в партньорство с ЮЦГП (три модула „Горско образование“ и с ПРИМОЛА ООД –Смилян за селскостопански производители..	
11.	Подготовка и участие на група за автентичен фолклор и Клуб „Хоро „Смиляна“ в 1 регионален и един национален конкурс/събор (Приморска перла 2020)	м.юли – септември 2020
12.	Рисуваме по приказките на Ханс Кристиан Андерсен презентация на творчеството му и ателие за детска рисунка по повод 215 год от рождението на писателя.	2 април 2020
13.	„На гости на здравната служба в Смилян“ – отбелязване на деня на медицинския работник	07.04.2020
14.	Образователно – познавателни игри „Билките и човешкото здраве“	08.04. 2020
15.	„Да майсторим Великденски вкусотийки“ – ателие за направа на великденски сладки и шарене на яйца - конкурс за снимки онлайн.	19.04.2020
16.	„С менци за вода” – състезание за най- бърз водоносец при изворите на лековитите води в месността „Дупка” с деца и възрастни жени от Клуб на пенсионера - Смилян	6.05. 2020
17.	Урок по родолюбие: „Грижа за местата на памет за войните от Смилян“ “ – почистване и засаждане на сезонни цветя пред паметната плоча на загиналите местни участници в Отечествената война с ученици от ОУ „Св.Св.Кирил и Методий”- с. Смилян	9.05.2020
18.	За българските азбуки и книжнина -, Подаряваме книга на жителите на Смилян” и дигитално бдение в знак на благодарност към дейците на културата и образованието.	16.05.2020
19.	Участиев онлайн концерт посветен на славянските просветители Кирил и Методий	22.05.2020
20.	Отбелязване на Европейска нощ на музеите и галериите 2020	16-31.05.2020
21.	Детски празник „Четем на открито детски книги пред читалището	1.06.2020
22.	Работилници за деца на открито - направа на пана от плъстена вълна, квилинг, рисуване върху камък, част от VIII-то издание на Фестивала на дивите цветя в Родопите.	19.06.2020. – 25.06.2020
23.	Концерт на открито „Таланти от различни поколения“	19.06.2020
24.	Организиране и провеждане на VIII-то издание на Фестивала на дивите цветя в Родопите. – ботанически тур, кулинарни демонстрации, фото-тур	20.06.2020 24.06.2020 27.06.2020
25.	Ателиета „Билки и тяхното приложение в кулинарията и традиционната медицина“, „Рисунка върху камък“, „Движение за здраве“ – организиране на туристически преходи до крепост „Калето“ край с. Кошница, Ардин връх и извора на р. Арда“	12 - 27 юли 2020

НЧ „Проф. Асен Златаров-1927” – с. Смилян

п.к. 4770 с. Смилян, ул. „Бреза” 18; тел.: 08979961519; ел. поща: chitalishte_smilyan@mail.bg

26.	Забавно лято с читалищната библиотека - творчески кът на книгата на открито пред читалището, триатлон по четене; рисуване на приказни герои – изложби; доброволци четат и разказват приказки на децата.	м. юли – м. август 2020
27.	С грижа за природата – почистване трасето на панорамна туристическа пътека около Смилян	Август 2020
28.	„Готови за училище“ – забавни образователни игри в библиотеката	04-12.09.2020
29.	Организиране и провеждане на XVIII Празник на смилянския фасул с три конкурса и изложба – базар на традиционни храни, произведени в селищата от Горното поречие на р. Арда	31.10.2020
30.	Ден на Народните будители – читатели представят свои любими български автори.	1.11.2020
31.	Коледно – новогодишен концерт „В навечерието на Коледа” с участието на всички групи към читалището.	23.12.2020
32.	„Сурвак“ – ателие за украса на сурвачки и направа на коледни хлябове	28.12.2020
33.	Поредица от информационни срещи, насочени към земеделски производители от Горното поречие на Арда, в партньорство с Примола ООД	Февруари, март, април, юли, септември, ноември, декември 2020
34.	Управление и поддръжка на Етнографска сбирка „Смилянски фасул и традиционни родопски терлици“ при читалището	целогодишно
35.	Осигуряване работата на Посетителски информационен център към читалището	целогодишно
36.	Кандидатстване за финансиране по отворени покани за дейности на читалището	целогодишно